

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.735.2025

Katowice, dnia 23 grudnia 2025 r.

Rada Gminy Bojszowy

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVIII/129/2025 Rady Gminy Bojszowy z dnia 24 listopada 2025 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi, w części określonej w § 1 pkt 7 uchwały, jako sprzecznej z art. 6r ust. 4 w związku z ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), zwanej dalej "ustawą".

Uzasadnienie

Na sesji, która odbyła się 24 listopada 2025 r. Rada Gminy Bojszowy, zwana dalej „Radą”, podjęła uchwałę nr XVIII/129/2025 w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi, zwaną dalej „uchwałą”.

Jako podstawę podjęcia uchwały Rada powołała m.in. art. 6r ust. 4 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru 25 listopada 2025 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru uznał, że zawiera ona istotne naruszenie prawa wymagające stwierdzenia jej nieważności w całości.

Na wstępie koniecznym staje się ustalenie charakterystyki prawnej aktu podejmowanego na mocy art. 6r ust. 4 ustawy, który stanowi, że *rada gminy może określić, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposób ich świadczenia oraz wysokość cen za te usługi*.

Jak wynika z brzmienia powołanego przepisu, uchwała ta jest aktem prawa miejscowego, o charakterze fakultatywnym. O dobrowolności jej podjęcia świadczy posłużenie się przez ustawodawcę wyrażeniem „rada może określić”, ustalającym uprawnienie, a nie obowiązek rady do regulowania określonej w nim materii. Ponadto, istotną cechą omawianego aktu jest to, że jego treść jest w rzeczywistości determinowana postanowieniami zamieszczanymi w obligatoryjnych uchwałach, o których mowa w art. 4 ust. 1 oraz art. 6r ust. 3 ustawy. Sytuacja ta wynika z faktu, że niniejsza uchwała może określać jedynie „dodatkowe usługi świadczone przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposób ich świadczenia oraz wysokość cen za te usługi.” (tj. wyłącznie takie, których obowiązku realizacji przez gminę nie narzuca ustawa, a co za tym idzie, organ nie odniósł się do nich w ramach

uchwał podejmowanych na mocy art. 4 ust. 1 i art. 6r ust. 3 ustawy). Uchwała ta, w przypadku skutecznego jej podjęcia, stanowi zatem swego rodzaju dopełnienie regulacji gminnych dotyczących odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowania.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, dla ustalenia możliwości przyjęcia tej uchwały oraz oceny poprawności merytorycznej jej postanowień, konieczne będzie sięgnięcie po przepisy dwóch obligatoryjnych aktów przyjmowanych przez organy stanowiące gmin, tj. regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 ustawy) oraz uchwały ustalającej szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust. 3 ustawy).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, wpierw wskazać trzeba, że Rada podczas sesji, na której podjęta została przedmiotowa uchwała, przyjęła także uchwałę Nr XVIII/127/2025 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bojszowy oraz uchwałę Nr XVIII/128/2025 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Bojszowy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Następnie zauważyć należy, że z postanowień końcowych wszystkich tych uchwał wynika, że powinny one wejść w życie w tym samym momencie, tj. wraz z 1 stycznia 2026 r. Wobec tych okoliczności ustalić zatem można, że wolą Rady było to, aby ich regulacje stanowiły wzajemną całość i mogły być odczytywane wspólnie.

Co jednak istotne, zarówno względem uchwały Nr XVIII/127/2025 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bojszowy, jak i uchwały Nr XVIII/128/2025 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Bojszowy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę w dniu 23 grudnia 2025 r. zostały wydane rozstrzygnięcia nadzorcze, którymi stwierdzono ich nieważność w całości.

Zakwestionowanie powyższych uchwał w całości prowadzi do konieczności ustalenia zgodności analizowanej uchwały z dotychczas obowiązującą uchwałą Nr VIII/53/2024 Rady Gminy Bojszowy z dnia 18 listopada 2024 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Bojszowy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę oraz uchwały Nr LII/340/2022 Rady Gminy Bojszowy z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bojszowy.

I tak, na mocy § 2 ust. 1 pkt 7 załącznika do powyższej uchwały Nr LII/340/2022 w sprawie Regulaminu, Rada ustanowiła następującą definicję odpadów zielonych: *odpady zielone – tj. odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne*. Z kolei w uchwale Nr VIII/53/2024 Rada w § 1 pkt 2 postanowiła, że: *W zamian za opłatę uiszczoną przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, gmina będzie zapewniała odbiór bezpośrednio z terenu nieruchomości następujących ilości i rodzajów odpadów komunalnych (...) maksymalnie sześciu worków 120 l z odpadami zielonymi – za wyjątkiem właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy podali w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz korzystają ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z tytułu posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne*.

Natomiast na mocy § 1 pkt 7 analizowanej uchwały Rada postanowiła: *Gmina Bojszowy zapewnia dodatkowe usługi odbioru i zagospodarowania następujących odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy: (...) odbiór odpadów zielonych*

zbieranych w workach PE-HD o pojemności 120 l koloru pomarańczowego, oznaczonych napisem „Odpady zielone”, realizowany w terminach odbioru odpadów zielonych wynikających z harmonogramu opracowanego na podstawie przepisów dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Bojszowy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę - cena 10,00 zł od worka.

Przy czym Rada nie określiła, że powyższe usługi będą realizowane po przekroczeniu limitu *maksymalnie sześciu worków 120 l z odpadami zielonymi* (z uwzględnieniem wyjątku dotyczącego właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy podali w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz korzystają ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z tytułu posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne).

Tym samym Rada postanowiła, że oddanie każdej ilości odpadów zielonych będzie dodatkowo płatne. Podczas gdy z treści § 1 pkt 2 uchwały Nr VIII/53/2024 wynika, że w zamian za opłatę uiszczoną gmina będzie zapewniała odbiór bezpośrednio z terenu nieruchomości *maksymalnie sześciu worków 120 l z odpadami zielonymi* (z uwzględnieniem wyjątku dotyczącego właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi).

Jednocześnie w § 1 pkt 4, 5 i 6 uchwały Rada ustaliła, że przyjmowanie wskazanych tam odpadów będzie dodatkowo płatne w odniesieniu do ilości przekraczającej ustalony limit, a nie do każdej ilości przyjętych odpadów.

Podsumowując, w ocenie organu nadzoru, Rada w § 1 pkt 7 uchwały, to jest ustalając cenę za odbiór wszystkich odpadów zielonych (czyli traktując odbiór wszystkich odpadów zielonych jako dodatkową usługę) - bez uwzględnienia, że w ramach uiszczonej przez właściciela nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zapewniany jest odbiór *maksymalnie sześciu worków 120 l* - istotnie naruszyła art. 6r ust. 4 w związku z ust. 3 ustawy, co uzasadnia stwierdzenie nieważności uchwały w części.

Opisaną powyżej wadliwość należy zakwalifikować jako istotne naruszenie prawa. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Jeżeli zatem z wyraźnego brzmienia art. 6r ust. 4 ustawy wynika, że uchwała podejmowana na tej podstawie określać może jedynie materię dodatkową, nieuregulowaną w aktach z art. 4 ust. 2 oraz art. 6r ust. 3 ustawy, nieważność tych aktów wpływa na możliwość podjęcia ww. uchwały i legalność jej postanowień.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVIII/129/2025 Rady Gminy Bojszowy z dnia 24 listopada 2025 w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi – we wskazanej części, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego